

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.
Lelkészek, tanítók, közszolgák 8 koronánál kapják a lapot
Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Főmunkatárs:

dr. Matkovich Tivadar.

Felölős szerkesztő és lapfőigazgató:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

A jót és szépet azért kell sokszor emlegetni, hogy az megtessék és követőkre találjon. A rosszat és csunyát pedig azért, hogy azt megutálják és tartózkodjanak tőle. — Nos hát mi már megemítettük, hogy az ellenzék szóba hozta, a Károlyi-párt pedig most forcirozza, hogy a koronázáshoz a nádor helyettes választásánál gróf Tisza Istvánnak ellenjelöltet állít. Tudja, hogy nincs igaza, tudja, hogy nincs is az akciójának se célja, se értelme, azért megteszi a gróf Tisza elleni alacsony gyűlölködésből s az ifjú király s a magyar nemzettel való közjogi összeköttetések megszentelő országos ünnepének öröm és áldozat tüzeiből felszálló ambrafüstje közé egy kis tözefüstöt kever. Hát neki már csak ilyen az erkölce. Selyem béléses frakk és szennyes ing.

Az iskola és a hadikölcsön.

A kultúra fejlődésével maguk a kulturát fejlesztő intézetek is fejlődtek. A tanítványok ma már nemcsak oktató, hanem nevelő helyek is. A tanító nemcsak egyszerű mesterember, hanem elsőrendű művésze az állampolgári nevelésnek. Az iskolák azok a jmeleg-ágyak, melyeknek termő talajából a hazafiúi lelkesedés és polgári kötelességek csirait fogékony gyermeklelkékbe tanítók és tanáraik átplántálni hivatva vannak. Így van ez békés esztendőben is. Fokozottabb mértékben van így háborús időkben, amikor a nemzeti erő kifejtés minden porcikájának felbuzdulására a szokottnál is jelentősebb szükség van. Német „schulmeisterekről” jegyezte fel a történelem, hogy ők nyerték meg az 1870-iki német-francia háborút. A magyar tanítók nem esnek hátrább német kollégáik mellett. 1867 óta fokozatosan mind műveltebb nemzedékeket nevelték a hazának, amely nemzetek ma hadifrontokon és békés társadalomban erős bástyái lettek a mindennapi megtámadott ezeréves Magyarországnak.

A most serdülő nemzedéket háborús idők zivatarában szintén az iskolák edzik, nevelik arra, hogy majdan a béke áldásaiban okosan részesülhessenek.

Serdülő gyermekek nem mehetnek, né is menjenek a lövészárkokba, de még ők is kivehetik részüket abból a nagy küzdelemből, amely igazságos ügyünket győzelmes befejezésre juttatja.

Az iskolákból a felvilágosítás fénye sugárzik kifelé. Egyszerűbb szü-

lők gyermekei elviszik hírét a családi otthonba, mi minden jót hallottak ők az iskolában. Beszélnek a hadikölcsön hasznáról, szükségességéről, előnyeiről. Ha minden tizedik-huszedik gyermek csak egy aláírást tud szerezní rábeszéléssel szülői körökben, az is egy újabb harcost jelent a frontokon.

De egy-egy iskolai osztály növendékei is összeállhatnak arra a célra, hogy megtakarított filléreiket össze-

rakva, egy hadikölcsön-kötvényt vegyenek. Ezt a kötvényt aztán adják át jótékony célra. Például a hadiárvek felsegítésére.

Ilyenformán az iskola is, mikor hazafias célt szolgál, egyúttal jótékonyt is gyakorolva, elősegíti nemzeti ügyünk végleges diadalát.

Megnyugvással értesülünk mindenfelől, hogy iskoláink vezetői ilyen irányban oktatják és nevelik növendékeiket.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Dec. 1.) Keleti harctér: A sikeresen előnyomuló dunai hadsereg az átkelés óta 43 román tisztet, 2421 legényt, 2 nehéz, 36 táborigényűt, 7 kis ágyút és 7 gépfegyvert szállított be. Falkenhayn csapatai elfoglalták Pitești és Kampolungot, az utóbbi helyen 17 tisztet és 1200 embert fogtak el és sok hadfelszerelést zsákmányoltak. A tehermentesítő orosz csapatmadások az Uz-völgyben és Tatár-szorosnál Arz és Köves csapataival szemben összeomlottak.

A sajtóhadiszállás esti jelentése.

(Dec. 1.) Az oroszok egyre rohamoznak, de sehol sem képesek áthatolni. Veszteségeik igen nagyok.

Német jelentés.

(Dec. 1.) Nyugati harctér: Az Ypern hajlásban visszavertük a támadásokat. Egyébként a köd miatt csak a tüzérségi harc fokozódott.

Bolgár jelentés.

(Dec. 1.) Macedonai front: Grunisténél a támadást visszavertük. Román front: a Giurgiu—bukaresti uton az ellenségek véres veszteségeket okoztunk, s a grunistei várhegy széléről ismét elűztük a szerbeket.

Höfer jelentése.

(Dec. 2.) Keleti harctér: A románok ellenállását megtörtük. Ismét több ezer foglyot ejtettünk.

(Dec. 3.) Keleti harctér. Áttörtük az első román hadsereg frontját és elértük az Argesul folyót. A románok rendetlenül hátráltak. — A Domborita-völgyben megtörtük a románok ellenállását. Zsákmány: hat-ezer fogoly, 49 ágyú, 100 megrakott löszerkocsi. Az oroszok segítsége is hiábavaló volt, akiknek veszteségei szokatlan súlyosak.

A sajtóhadiszállás esti jelentése.

Romániában újabb előre haladás. A Kárpátokban valamennyi heves támadást visszavertük.

Német jelentés.

(Dec. 3.) Nyugati harctér: Az Ancre partján, St. Pierre Vaast erdőnél és Chaulnes mellett időnként tüzérségi harc.

Höfer jelentése.

(Dec. 4.) Keleti harctér: Bukaresttől délnyugatra összehadott erőkkel megkísérelték a románok fordulatot előidézni. De közrefogtuk, megvertük és Nealjonon átvetítettük őket. Német csapatok átkeltek az Argesulon. Gaestinél is megtörtük az ellenállást. Falkenhayn serege a Domborita-völgyben előre nyomul. 2800 foglyot és 16 ágyút szállítottunk be.

Bolgár jelentés.

(Dec. 4.) Macedonai front. Visszavertük az 1248. számú magaslat elleni rohamot. — Romsniai front. A Dobrudzában, a Duná baloldalán, főleg Satiskjol körül nehéz tüzérséggel és 3 páncélos autóval délután 6 óráig hetszer támadtak az oroszok, de az egész vonalon visszavertük őket. Két autót elpusztítottunk, egyet a török csapatok zsákmányoltak.

Höfer jelentése.

(Dec. 5.) Keleti harctér. Az Argesulnál döntő győzelmet nyertünk. Az ellenséges támadó csapatból Draganescinél átkaroló mozdulattal a Niazlovon át visszavetítettük. Az Argesulon átkelt csapataink Tituig nyomultak és megsemmisítették az előző nap megvert első román hadsereg megmaradt osztagait. Targovislet is elfoglaltuk. A Kárpátokban Arz és Köves csapatai az ellanyhult orosz támadásokat szintén visszaverték.

Olasz harctér. A Karszt-szakaszon ágyúharc. Eredménytelenül támadott olasz repülőket viszent a mieink támadták sikerrel.

Német jelentés.

(Dec. 5.) Nyugati harctér. Az Yperne és Widschaefs-hajlásban árkaikba merészkedett angol járőröket legyűrtük.

Váltunk fémplakkelyeket a nemzeti áldozatkésztség szobrára!

A király halála.

A mélységes gyász, amely az elhunyt nagy király halálával az egész nemzetet érte s az őszinte, szívből fakadó részvét kifejezésre jutott vármegyénkben is. Erről szólnak az alábbi tudósításaink.

Rekviemek, gyászünnepélyek.

Veszprém-ben a királyi temetésének a napján, november 30-án d. e. 9 órakor ünnepi gyászmise volt a *róm. kath.* székesegyházban, amelyen valamennyi polgári és katonai hatóság, nemkülönben nagyszámu közönség vett részt. A szent misét báró *Hornig* Károly v. b. t. tanácsos, biboros püspök celebrálta fényes segédlettel.

A *református* templomban is előkelő közönség jelenlétében tartott gyászsztentisztelet, amelyen *Demjén* Márton ref. lelkész tartott ékes gyászbeszédet.

A veszprémi ág. hitv. *evangelikus* templom gyászsztentiszteletén *Lorántffy* Péter ev. lelkész emlékeztet meg elhunyt királyunkról szépséges szónoklatban.

Az *izraelita* templomban nov. 26-án gyászülést tartottak, a temetés napján pedig gyászsztentisztelet dr. *Hoffer* Armin főrabbi megható, szép gyászbeszédével.

*Pápa*n a *róm. kath.* templomban *Kriszt* Jenő esperesplébános mondott szent misét fényes segédlettel.

A *ref.* templomban *Kiss* József esperes méltatta magasröptű beszédben a nagy király történelmi személyét.

Az ág. hitv. *evangelikus* templomban *Gyurátz* Ferenc püspök gyönyörű, emelkedett szellemű gyászbeszédben emlékeztet meg az elhunytól.

Az *izraelita* templomban vasárnap d. u. *Eckstein* Mózes rabbi szónoklata mellett folyt le a gyászsztentisztelet.

Többnyire istentisztelettel egybekapcsolva gyászünnepélyt tartottak még Veszprém-ben az angolkisasszonyok intézete, az ırgalmas nővérek elemi és polgári leányiskolája, a főgimnázium ifjusága, az állami felső ker. és polgári iskola növendékei, a *kath., ref., ev. és izr. elemi iskolák.* *Pápa*n a *ref. főiskola,* a *szentbenedekrendi főgimnázium,* az áll. tanítóképző, a *ref. nőnevelő intézet,* az ırgalmas nővérek intézete, az *izr. polg. fiúiskola,* az áll. polgári leányiskola, a különböző felekezeti elemi iskolák és a Leányegyesület.

A vidéken is számos helyen tartottak rekviemek és gyászünnepélyek.

A hivatalos, országos gyászmise dec. 4-én, hétfőn tartott meg a budavári Mátyás-templomban fényes gyászpompával. Az uralkodó család tagjai, a miniszterek, az ország zászlósi, a főrendek, a képviselők, a katonai méltóságok és nagyszámu előkelő urai és hölgyközönség vett részt a rekviemen, amelyet *Csernoch* János hercegprímás végzett fényes segédlettel. Az abszolúciók egyikét báró *Hornig* Károly v. b. t. t., biboros püspök adta meg.

A vármegye közgyűlése.

E hó 4-én délelőtt tartotta meg Veszprém vármegye törvényhatósági bizottsága általunk is előre jelzett rendkívüli közgyűlést, amelyen az elhunyt uralkodó halála feletti részvétét, az új királynak pedig hódolatát fejezte ki. A megyeház nagytermének falán az elhunyt *Ferenc József* király és *Erzsébet* királyné olajfestésű arcképe fekete draperiával volt övezve; szintúgy fekete draperiával vonták be az elnöki emelvényt és a karzatok ajlát, valamint a karzatokat tartó oszlopokat. A közgyűlést, amelyen megyebeli országgyűlési képviselőink közül *Jákóy* Géza, dr. *Óvári* Ferenc, dr. *Magyar* Károly és *Holtischer*

Károly is részt vettek, a feketében megjelent bizottsági tagok feszült figyelme között 10 óra után néhány perccel nyitotta meg *Hunkár* Dénes főispán, aki székéből felemelkedvén, állva mondotta a következőket:

— Az elhunyt uralkodót elfemelték. Az egész nemzet mély gyászban van és gyászolunk mi is. Hogy ennek és a részvétnak kifejezését adjunk, összehívta a rendkívüli törvényhatósági közgyűlést.

Első *Ferenc József* a legzavarosabb kül- és belpolitikai viszonyok között lépett a trónra. Ezek az állapotok tartottak mindaddig, amíg király és nemzet megértették egymást. Ekkor Ő felsége a bölcs tanácsadók által is támogatva, megvalósította a legnagyobb közjogi alkotást, a 67-es kiegyezést. Legszebb alkotása ez az életének, amikor is szakítva a multakkal, elismerte a magyar nemzet szuverenitását. Ettől kezdve virágozik a nemzet és gyűjtött olyan erőt magának, amely képessé tette arra, hogy e világháborúban egész Európát bámulatba ejtse. Az elhunyt király páratlan bölcsessége, lovagiassága és népe iránt érzett szeretete méltán emelik őt a nagy uralkodók közé.

Ezután közli, hogy a temetésen a vármegye képviselőiben ő és báró *Fiáth* Pál valóságos beissó titkos tanácsos vettek részt. Indítványozza végül, hogy a vármegye közönsége mély gyászában és részvétnébe kifejezéséül intézen feliratot és azt juttassa el a trón-zsámolyához.

A bizottsági tagok állva hallgatták végig a rövid, de szép szavakban összefoglaló elnöki megnyitót s az annak végén tett indítványt egyhangulag elfogadták.

Dr. *Véghely* Kálmán alispán állott fel ezután és bejelentette, hogy a felség ravatalára a vármegye közönsége nevében koszorút helyeztet s hogy a veszprémi különböző felekezetek templomaiban tartott gyászsztentiszteletokon tisztviselőtársaival együtt részt vett. Helyeslőleg tudomásul vették.

Dr. *Rédey* Gyula címzetes püspöknek a mintegy háromnegyed óráig tartó magaszárnyalású gyászbeszéde következt, amelynek szépségei rendkívül nagy hatást keltenek. A beszédet egész terjedelmében legközelebb fogjuk közölni.

A főispán köszönetet mondott *Rédey* püspöknek és indítványozta, hogy az arra érdemes remek beszédet jegyzőkönyvben örökítsék meg. Indítványozta végül, hogy ő felsége halála napját és a gyászközgyűlés napját két, külön-külön a megyeterem falában elhelyezendő táblán örökítsék meg. Az indítványokat természetesen egyhangulag elfogadták.

Az ülés vége előtt az új királynak szóló hódolat következett, amelyről lapunk más helyén hozunk tudósítást.

Veszprém város közgyűlése.

Ugyancsak december 4-én, de d. u. 3 órakor Veszprém város képviselőtestülete is rendkívüli közgyűlést tartott a részvét kifejezése céljából.

Dr. *Komjáthy* László polgármester érzéstartaljas, rövid szavakban ecsetelte a mélységes gyászt, az egész nemzetet s így Veszprém városát is érte az által, hogy a Mindenható I. *Ferenc Józsefet* a trónról őseihez szólította. Majd felkérte a gyászbeszéd megtartására

Kránitz Kálmán felszentelt püspököt, akinek szónoklata ugy tartalom, mint forma tekintetében méltán sorakozott *Rédey* püspök délelőtti elhangzott beszéde után.

A polgármester ezután köszönetet mondott a szónoknak, majd indítványozta, hogy részvétfeliratot intézzenek a miniszterelnök útján a királyhoz s a feliratot, amelyet az indítvánnyal együtt helyeslőleg fogadtak el, fel is olvasta.

Adjunk meleg ruhát és cipőt a menekülteknek!

Az új király.

IV. *Károly*, az új király, akit a sors magasztos hivatás teljesítésével, bizott meg, szívvél-lélekkel s teljes odaadással kezdett abba a munkába, amelyet nagy elődje oly dicsőségesen folytatott. A trónváltással kapcsolatban közöljük az alábbiakat:

A hadsereg étén.

Ifjú királyunk, a máris hírneves hadvezér, aki a déltiroli áttörő csoportunkat, az oroszok nyári offenzívájának főtámadását kivevő csapatainkat, legutóbb pedig azokat a szövetséges haderőket vezényelte, amelyek a harcteret Románia földjére vitték át, most maga áll hadseregének az élére, amelynek amugyis legfőbb hadura. Így volt az üdvözült elődnek, *Ferenc Józsefnek* fiatalabb korában is, aki több ízben is személyesen vezényelte, mint fővezér a haderejét, életét a golyózápor kockázatának tette ki és sebet is kapott. Ifjú királyunk e hó első napjaiban el is látogatott a főhadiszállásra, ahol valamint a hadsereg minden ízében olyan örömet és lelkesedést váltott ki ez a tény, hogy a fokozott erő és lelkesedés bizonyára a teljes győzedelem borostyánát fűzi az ifjú uralkodó nemes homlokára. — Helyettesül *Frigyes* kir. herceg, hadsergeffőparancsnokot nevezte ki az uralkodó.

Hódolat az új királynak.

Veszprém vármegyének lapunk más helyén közölt rendkívüli közgyűlése az elhunyt király iránt kifejezett részvét után IV. *Károly* király iránt való alattvalói hódolatát fejezte ki. A főispán a tulajdonképeni gyászközgyűlés után a következő indítványt tette:

— A trónt elfoglalta IV. *Károly* ifjú fejedelmünk. Már trónörökös korában volt alkalma Magyarországnak őt megismerni a háborúban elért fényes haditényeiből. Bebizonyította e király, hogy a legnagyobb szeretettel viseltetik a magyar nemzet iránt. Teljes bizalommal viseltethetünk iránta és indítványozza, hogy hódolattal üdvözöljék őt

Küttörő éljenzés követte a főispán szavait, az indítványt lelkesültséggel elfogadták. — Ugyanílyan indítványt tett Veszprém város gyászközgyűlésének végén a polgármester, amit hasonló lelkesedéssel fogadtak el.

A koronázási ajándék.

Mert az ajándék és nem tiszteltedj, honorarium, amit azt némelyek tévesen nevezik. A boldogult királynak 50 ezer aranyat ajánlott fel 1867-ben az országgyűlés és nem 50 ezeret a királynak s ugyanannyit a királynénak. Ezt akkor a király a honvédménház alapjául visszaajándékozta az országnak. Most is ugyanennyit ajánl föl az országgyűlés.

Rendezkedés

a koronázás helyén.

A budai várban már rendezik a tereket és utcákat a koronázás alkalmára. A Sz. György-teret, a hasonnevű utcát, a Disz-térst. A koronázási templom diszitményeit és festményeit restaurálják. Ott vannak elhelyezve Magyarország és kapcsolt részeinek 1867-ben használt zászlói. — A koronázási domb az eddigi megállapodások szerint a Halász-bástyán lenne.

A király a békéről.

Mikor a király Bécs város hódoló küldöttségét fogadta, *Weiskirchner* polgármester beszédére adott válaszában a többek között ezeket is mondotta: „Remélem, hogy Isten segítségével nemsokára sikerülni fog hősi hadseregem teljesítményeizhez méltó békét elérni.” Ugy legyen!

A koronázás napja.

A koronázás napja gróf Tisza István bécsi útja alkalmával december 30-ára lett megállapítva. A király a legközelebbi napok valamelyikén Budapestre jön, valószínűleg csak két napra, hogy a parlament két háza elnökségének, a kormánynak, a fővárosnak, s a legfelső igazságszügyi szervek vezetőinek hodóli tisztelgését fogadja. A királyné egyenés kívánságára a magyar hölgyeknek is nyújtatik alkalom, hogy a koronázási ünnepségek során hódolatuknak adhassanak kifejezést. A királyi család az egész udvarral dec. 27-én érkezik a koronázásra Budapestre.

A koronázási nagybizottság.

A koronázás rendjének megbeszélésére alakított nagybizottság Hazai Samu honvédelmi miniszter elnöksége alatt értekezletet tartott s a koronázási ünnepély rendezésének általános szempontjait beszélik meg. A részleteit albizottságok rendezik. Az értekezleten a különböző pártokhoz tartozók között nézeteltérés nem merült fel.

Az idegen uralkodók.

A koronázáson megjelenő idegen uralkodók számára a koronázó templomban tartanak fenn helyeket. A menetben alig vesznek részt.

A hitlevél.

A hitlevél szövegének megállapítása végett egy 36 tagú bizottság megalakítására tett javaslatot a miniszterelnök, amelyből 24 képviselő lesz.

A Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

Veszprémmegye árvaszéke és a hadikölcsön.

Veszprémmegye árvaszékének hazafias lelkesedéstől és ügybuzgóságtól áthatott elnöke, *Takácsi* Ádám úgy, miként az előző hadikölcsön jegyzéseknél egy lelkes hirdetmény útján hívja fel mindazokat a hadikölcsönjegyzésre, akik árvapénzeket kezelnek s közli a módokat, amiként ez eszközzendő; nevezetesen:

Jegyzéseket elfogadnak a gyámpénztár fedezetét képező betétek terhére az alább felsorolt pénztintézetek, s a megyei gyámpénztárt kezelő veszprémi m. kir. adóhivatal.

Aki az utóbbi helyen óhajt jegyezni, az vagy a gyámpénztárban, vagy a község előjáróságánál a rendelkezésre álló „*Adirási nyilatkozatot*” kitölti és aláírja, melyeket az előjáróságok összegyűjtve közvetlenül a megyei gyámpénztárt kezelő veszprémi m. kir. adóhivatalba küldik be.

Az alább megnevezett pénztintézeteknél jegyezni óhajtók szintén az illető pénztintézetnél vagy az előjáróságok útján az ottlévő aláírási nyilatkozatokat kitöltésével teljesítik a jegyzést; az utóbbiakat az előjáróságok által megjelölt pénztintézetekhez küldik.

Minden törvényes képviselő és önjogi a gyámpénztárban kezelt összeg erejéig jegyezhet.

A jegyzések a megyei gyámpénztárt kezelő veszprémi m. kir. adóhivatalon kívül a gyámpénztár fedezetét képező pénztintézeti betétek terhére is eszközölhetők és pedig:

a veszprémi takarékpénztárban 500.000 kor., a veszprémmegyei takarékpénztárban 250.000 K, a veszprémi közgazdasági bank és takarékpénztárban 65.000 K, a pápai takarékpénztárban 160.000 K, a pápavárosi és vidéki takarékpénztárban 90.000 K, a devocseri takarékpénztárban 50.000 K, a balatonvidéki (siófoki) takarékpénztárban 32.000 K, a lepsényi és vidéki takarékpénztárban 5000

K, a szentgáli takarékpénztárban 10.000 K, a várpalotai takarékpénztárban 70.000 K, a várpalotavidéki takarékpénztárban 10.000 K, a zirczvidéki takarékpénztárban 70.000 K, a zirczi járási takarékpénztárban 15.000 K, az enyingi takarékpénztárban 100.000 K erejéig. Ha ez összegre kimerülne, egy a jegyzés a felsorolt intézetek másikánál kiserlendő meg; ha pedig tuljegyzés történik, a szükséglet összeg lombard-kölcsön útján fog fedeztetni.

Az V-ik hadikölcsön ép úgy mint az előzők, a legjobb és legbiztosabb tőke-elhelyezés, az állam egyeteme szavatol érte s e mellett a gyámpénztári 3-5 százalékos kamat helyett az árváknak és gondnokollaknak, úgy az önjoguknak és önmaguknak 6-22 százalékos kamatot biztosít.

„Ellenségeink vitéz katonáink fegyvercsapásai alatt törnek össze”, végzi a lelkes felhívás, „az itthonlevőkre pedig az a feladat vár, hogy gazdasági erőnk följénével és nagyságával a kiéheztetésünkre törő ádáz elleneinket sujtsuk porba és kényszerítsük megadásra.”

Zongorát

keresek megvételre

Cím: Szalai Mór Veszprém.

A mezőgazdasági felmentések meghosszabbítása.

(Folytatás és vége.)

VI. Egyéb rendelkezés a felmentésekre vonatkozólag.

Az engedélyezett felmentések, amint ez a felmentésekre vonatkozólag kiadott rendeletről kitétni, azzal a kifejezett feltétellel engedélyeztetnek, hogy a rendelet csak abban az esetben hajtható végre, ha az illető egyén nem a hadrakelt sereghez tartozik.

Ennek dacára sok községi előjáróság saját hatáskörében közvetlenül a hadrakelt csapatok parancsnokságaihoz fordul, hogy az engedélyezett felmentés hajtassék végre.

Ez az önkényes eljárás a felmentésekre vonatkozó rendeletet és a közigazgatási eljárás szabályait teljesen figyelmen kívül hagyja, emellett a felmentettek hozzátartozóiban a felesleges költségek okozása mellett a felmentés végrehajtásához fűződő teljesíthetetlen reményeket támaszt.

Ennélfogva a községi előjáróságok a legszigoribban figyelmeztetendők, hogy a fentebb ismertetett és mindenképp elítélendő szabályellenes eljárástól tartózkodjanak, mert ellenkező esetben a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat fog elrendelteni.

A cs. és kir. hadügyminiszter ural és a hadsereg főparancsnoksággal történt megállapodás alapján a hadrakelt sereghez tartozó egyének felmentésére vonatkozó, illetőleg a felmentéssel kapcsolatos kérelmek csakis kivételesen és pedig kizárólag a főispán és a m. kir. földmivelügyi miniszter ur — a horvát kiadványban Horvát-Szlavon és Dalmátországok banja — útján terjeszthetők a m. kir. honvédelmi, illetőleg a cs. és kir. hadügyminiszter ur elé, akik a szükséghez és lehetőséghez képest az intézkedést saját hatáskörükben teszik meg.

A jelen rendeletet végrehajtása körül felmerült figyelmeztető tapasztalatok az esetleg szükséges intézkedés megtétele végett hozzám bejelentendők.

Budapest, 1916. évi november 3.

A miniszter helyett:

Karátsony, államtitkár.

Hirek.

— **Személyi hír.** *Hunkár* Dénes, megyénk főispánja Zirczről, ahová hivatalos ügyben kedden elutazott, tegnap este hazakerkezett.

— **Ülések a vármegyén.** Az állandó választmány dec. 2-án ülést tartott a főispán elnökségével. A közgyűlés elé kerülő jegyzeteket készítették elő. 9-én a választmány folytatja ülését. — A bíráló választmány f. hó 4-én tartotta ülését s a virilisek névjegyzéke ellen beadott feltevések fölött határozott. — A nyugdíjválasztmány e hó 7-én tartott ülést az alispán elnökségével, a számonkérés pedig 10-én, ezen a főispán elnököl. — Dec. 11-én délután 3 órakor a közigazgatási bizottság tartja rendes havi ülését.

— **Hadikölcsönjegyzés.** Igazán szép példát mutatott Veszprém bíboros püspöke és illusztris székeskáptalanja azoknak a magyar hazafiaknak, akiknek módjukban áll a hadikölcsönjegyzés. A püspök és a káptalan is egy-egy millió koronát jegyzett külön-külön.

— **Megyegyűlés.** F. hó 11-én s a következő napokon tartja a vármegye törvényhatósági bizottsága rendes téli közgyűlését. E gyűlésen kerülnek betöltésre a f. év végén kilépő dr. Antal Géza, Koller Sándor, dr. Óvári Ferenc, Reé Jenő, Sült József és az időközben elhalt dr. Kemény Pál közigazgatási tagok helyei. — Ugyanekkor alakítják meg az 1917—19. évekre az állandó választmányt, a bíráló bizottságot, a muzeumi bizottságot s a jövő évre az igazoló választmányt. — Több bizottsági tagsági hely betöltése, a tisztii főügyész helyettesítésének kérdése, hadikölcsön-jegyzések, szabályrendelet módosítások, megyebizottsági tagválasztások határidejének megállapítása, a Veszprém városi képviselőválasztásokhoz elnök-küldés, költségvetések és számadások képezik meg nevezetesebb pontjait a megyegyűlésnek.

— **Halálozás.** E hó 1-én hunyt el hosszas szenvedés után Oblatt Rudolf mérsáros nagyiparos élete 52. évében. A megboldogult Veszprém városának közismert, tekinthető polgára volt. Elhunytát neje, született Stern Gizella, négy gyermeke: Lajos, Irma, Margit, Erzsike és széleskörű rokonság siratja. A boldogult hült tetemei december 3-án helyeztettek nagy közönség részvétele mellett nyugalomra a veszprémi izr. sírkertben.

— **A Veszprémvárosi Szövetkezeti Tejcarnok megalakítása** érdekében, amelyet annak idején a Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület elhatározott, ma 7-én d. e. 10 órakor értekezlet lesz az egyesület helyiségében az érdekeltek bevonásával.

— **A magukról megfélekedettek.** Most csak röviden leközöljük, hogy a Károlyipárti december 4-iki értekezletén határozatba ment, hogy gróf Tisza Istvánnak a koronázás alkalmára nádorhelyettségbe leendő megválasztása ellen „a végsőig harcolni fognak” s ezt a jövőre való csunya fenyegetések kapcsán tették. Nos azért, hejyesebben annál inkább gróf Tisza meg lesz választva. Azonban Károlyiék pocskék eljárásáról legközelebb beszélgetni fogunk.

— **A Hadsegélyző Hivatal gyászjelvényei.** A m. kir. honvédelmi miniszterium hadsegélyző hivatala kemény papírból készült művészi gyászpajzsot bocsájtot forgalomba a nemzet érzéseinek a temetés napján és a nemzeti gyász idején való egységes kifejezésére. A jelvény a legmagasabb hatóságok intenciójának megfelelően, a szövethányi figyelembe vételével készült és a belügyminiszter 1270—1914. és 7666/1914. sz. rendeleteinek védelme alatt áll. Egy darab ára 20 fillér, megrendelhető a Hadsegélyző Hivatalnál (Budapest, V., Akadémia-utca 17.). Ugyancsak a Hadsegélyző Hivatal gyászérmet bocsájtot ki az elhunyt uralkodó arcával.

Ára 1 kor. Mind a két jelvény az elesett hősök özvegyei és árvái alapját szolgálja.

— **4 polgárt végzett, jó írásu irnoknő azonnal alkalmazást talál, teljes ellátás és megállapodás szerinti díjazás szerint, a csajági körjegyzői irodában.**

— **A Társaság.** Képben és szövegben gazdag királyszámot adott e héten a Társaság, melynek címodalát IV. Károly király legutolsó kitérően sikerült arcképe díszíti. Berzeviczy Albert „Gyász és öröm” címmel, Herczeg Ferenc „A jövő” címmel írt egy-egy nagybecsű cikket az új számba. Dobay István a magyar udvartartásról közöl színes, szép tárcát, Körmendy Viktor „Temetés után” címmel ad hangulatos írást a gyász napjairól. Nádasdi Baán Achilles a bécsi sirboltróiról írt érdekes cikket, míg verset Farkas Imre költői tollából hoz a lap, mely egyéb aktuális közlemények mellett tele van a királyi család tagjainak pompásan sikerült fényképeivel. A Társaság előfizetési ára egész évre 18 K, félévre 10 K, negyedévre 5 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, Dunapalota-szálló.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap december 3-iki számának országos hatású szenzációi Károly király és Zita királyné, valamint az új kis trónörökös gyönyörű képei. Elhunyt királyunkat a halottas ágyon és a ravatalon, valamint legutolsó képeinek egyikét is megtaláljuk. Háborús képek egészítik ki a szám gazdag képanyagát. Szépirodalmi olvasmányok: Szöllösi Zsigmond és Pantoppidan regénye, cikk az új királyról, tárcacikk a francia-orosz szövetség kezdetéről. Karinthy Frigyes novellája. Egyéb közlemények: Athléta és a háború című cikk s a rendes heti

rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre *öt korona*, a „Világkrónika”-val együtt *hat korona*. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb lap a magyar nép számára, fél évre *két korona 40 fillér*.

— **Házvétel.** Egy kisebb egy lakásos, jókarban levő ház megvételre kerestetik. Ajánlatok Vár-utca 2. sz. alatti nyomdában adandók le.

Veszprémvármegye közigazg. bizottságától.
1690|1916. kb. szám.

Hirdetmény.

A hajmáskéri fogolytabor céljaira Hajmáskér és Söly községek határában szükséges földterületekre nézve a kisajátítást a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 80262/J. B. számú leiratával elrendelte.

Az idézett miniszteri leiratban foglalt rendelkezésekhez képest a vármegye kebeléből az 1881. évi XLI. t.-c. 33. §-a alapján megállapított, illetve kiküldött bizottság a kisajátítási terv megállapítása, a barátságos egyezségnek előzetesen való megkísérlése s az érdekelt felek által az 1881. évi XLI. t.-c. első fejezete alapján netán emelt igények és észrevételek letárgyalása végett a tárgyalást Hajmáskér község község-házánál 1916. évi december hó 23.-án délelőtt 8 órakor kezdi meg. A vonatkozó kisajátítási összes iratok és helyszínrajzok Hajmáskér és Söly községek község-házánál 1916. évi december hó 7.-től 1916. évi december hó 22.-ig közszemlére kitétetnek azzal, hogy azokat ott hivatalos órák alatt bárkinek jogában áll betekinteni.

Felhivatlak ennélfogva a kisajátítási összeírásban jegyzett ingatlanok tulajdonosai,

a telekkönyvileg érdekeltek és mindazok, kik ezen eljárás által bármely oknál fogva érdekelteknek tartják, hogy a kitűzött tárgyalási napon a bizottság előtt jelenjenek meg s észrevételeiket akár szóval, akár írásban adják elő annyival is inkább, mert a bizottság az idézett törvénycikk 34. §-a alapján a kisajátítási terv felett az esetben is határozni fog, ha az érdekeltek közül senki sem jelennek meg.

Veszprém, 1916. évi december hó 1.

Dr. Véghely s. k.
alispán,
köz. biz. h. elnök.

HARMÓNÍUMOT

keres megvételre

Szalai Mór Veszprém.

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

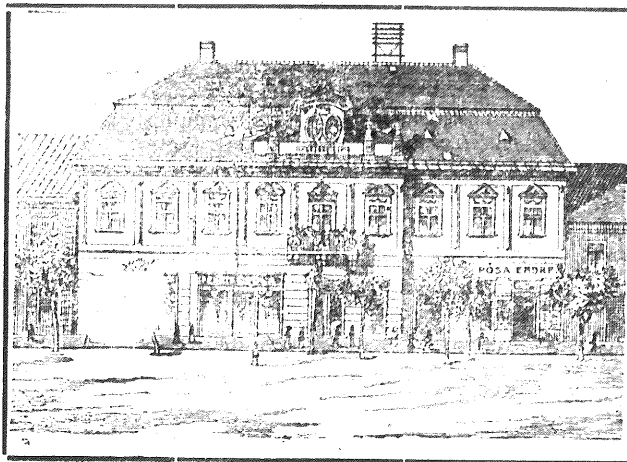

Névjegyek, stb.

mindenfélé

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.